

قانون سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - کلیات

ماده 1- تعریف سازمان :

سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران که در این قانون سازمان نامیده می شود ، سازمانی است مستقل دارای شخصیت حقوقی که به منظور تحقق بخشیدن به اهداف و وظایف سازمان ((مقرر این قانون)) تشکیل می شود.

ماده 2- اهداف سازمان :

تلاش در جهت اصلاح ، رشد و تعالی حرفه پرستاری
تلاش برای حفظ حقوق پرستاران و مردم در قبال خدمات پرستاری
کوشش در جهت برقراری ، حفظ و حمایت از حقوق مادی ، معنوی و صنفی پرستاران
تلاش به منظور ارتقاء سطح دانش و مهارت و آموزش حین خدمت پرستاران .
آشنا ساختن جامعه نسبت به وظایف و نوع خدمات پرستاران .
تلاش در جهت اجرای موازین و ارزش های اسلامی در بخش پرستاری
کوشش به منظور اجرای صحیح و دقیق مقررات و اخلاق امور پزشکی در بخش پرستاری .
همکاری با سازمانها و مؤسسات قانونی در کشور و در مجامع بین المللی.

فصل دوم - وظایف سازمان نظام پرستاری ایران

ماده 3- وظایف و اختیارات سازمان در رسیدن به اهداف یاد شده بشرح زیر می باشد :

1- همکاری در تهیه و تعیین استانداردهای آموزشی سطوح مختلف پرستاری .
2- همکاری در تعیین تعداد و نحوه پذیرش دانشجویان پرستاری در دانشگاههای کشور.
3- تلاش به منظور ارتقاء کیفی و مهارتها و دانش فارغ التحصیلان پرستاری.
4- کمک به ایجاد گسترش زمینه های پژوهشی و تحقیقات علمی پرستاری در کشور
و استفاده مفید و کارآمد از دستاوردهای این تحقیقات .
5- همکاری در تعیین استانداردهای خدمات و شرح وظایف رده های مختلف پرستاری .
6- همکاری برای نظارت ، کنترل و ارزشیابی نحوه ارائه خدمات پرستاری و رعایت قوانین و مقررات پرستاری .

7- تعیین ضوابط برای صدور ، تمدید یا لغو کارت عضویت در سازمان .

8- همکاری در تعیین راههای تبادل علمی، تحقیقاتی و حرفه ای با سازمانهای قانونی داخل کشور و نیز با سایر کشورها و مجامع علمی و حرفه ای بین المللی به منظور ارتقاء کیفیت آموزشی و خدماتی پرستاری .

ارائه گزارش کارشناسی در مورد تخلفات پرستاری که از سوی نظام پزشکی برای مشاوره به این سازمان ارجاع گردیده است.

همکاری در تدوین مقررات برای تامین و حفظ حقوق حرفه ای، حفظ و ارتقاء شؤون اجتماعی پرستاران .

فصل سوم - تشکیلات

ماده 4- تشکیلات سازمان بشرح زیر می باشد :

شورای عالی

رئیس کل

هیات مدیره

دبیرخانه شورای عالی

کمیسیون های داخلی و هیاتهای کارشناسی رسیدگی به تخلفات

ماده 5 - اعضای شورای عالی عبارتند از :

الف - بیست و پنج نفر عضو اصلی و پنج نفر عضو علی البدل از کادر پرستاری که ترکیب اعضا به ترتیب زیر است:

هجده نفر کارشناس و بالاتر، پنج نفر بهیار، یک نفر کاردان اتاق عمل و یک نفر کاردان هوشبری که با رای اکثریت مجمع نمایندگان هیاتهای مدیره شهرستانها انتخاب می شوند.

ب - یک نفر نماینده به معرفی کمیسیون بهداشت و درمان و انتخاب مجلس شورای اسلامی (به عنوان ناظر) و دو نفر پرستار به انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یک نفر پرستار نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به انتخاب ستاد فرماندهی کل قوا و نماینده‌ای به معرفی سازمان پزشکی قانونی کشور.

تبصره 1- اعضا علی البدل شامل سه نفر پرستار، یک نفر بهیار و یک نفر کاردان اتاق عمل یا هوشبری خواهند بود که حائزین اکثریت آراء پس از اعضا اصلی در رشته خود شده باشند.

تبصره 2- هیاتهای مدیره شهرستانها دارای پانصد شرکت کننده در انتخابات نظام پرستاری یک نفر از اعضای هیات مدیره را جهت تشکیل مجمع نمایندگان معرفی خواهند نمود. شهرستانهای دارای هزار شرکت کننده، دو نفر به ازای هر پانصد نفر اضافی یک نفر دیگر معرفی خواهند نمود. مجمع نمایندگان از بین کاندیداهای واجد صلاحیت اعضا انتخابی شورای عالی را به صورت مستقیم و کتبی بر می‌گزینند.

تبصره 3 - جلسات شورایی نظام پرستاری که حداقل هر دو ماه یکبار تشکیل می شود با حضور دو سوم اعضای شورا رسمی است. و تصمیمات اخذ شده با اکثریت آراء معتبر و برای واحدهای تابعه ذی ربط لازم الاجرا است.

تبصره 4 - وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونین ایشان و همچنین مدیرکل پرستاری وزارتخانه می توانند در جلسات شورای عالی بدون حق رای شرکت و اظهار نظر نمایند.

تبصره 5 - شورایی نظام پرستاری دارای یک رئیس، دونایب رئیس، یک دبیر خواهد بود که از بین اعضای شورا با رای اکثریت نسبی برای مدت دو سال انتخاب می شوند. انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

تبصره 6- شورای عالی نظام پرستاری دارای کمیسیونهای مشورتی است که تعداد و وظایف آنها توسط شورای عالی نظام پرستاری تعیین خواهد شد.

ماده 6 - رئیس کل سازمان که مسؤولیت اجرای مصوبات شورای عالی و ادراه امور سازمان به شرح مذکور در ماده (14) را برعهده دارد یک نفر پرستار و عضو شورای عالی سازمان با حداقل مدرک کارشناسی با رای اکثریت مطلق اعضا به مدت چهار سال انتخاب می شود انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره: نحوه رسیدگی به استعفاء و یا استیضاح رئیس کل سازمان با درخواست حداقل هفت نفر از اعضا شورای عالی قابل طرح است و تابع آئین نامه داخلی شورا خواهد بود. ماده 7 - در شهرستانهایی که حداقل تعداد مشمولان ماده (16) این قانون در آن حداقل 200 نفر باشند با حداقل (یک پنجم آنان کارشناس پرستاری و بالاتر)، هیات مدیره شهرستان تشکیل خواهد شد.

تبصره: جلسات هیات مدیره شهرستان حداقل هر ماه یک بار تشکیل می شود و با حضور حداقل دو سوم اعضا رسمی است و تصمیمات اخذ شده با اکثریت آراء معتبر است.

ماده 8- هیات مدیره شهرستانها مرکب از نه نفر عضو اصلی و سه نفر عضو علی البدل به شرح زیر می باشد:

1- شش نفر پرستار (حداقل دو نفر کادر آموزشی)

2- دو نفر بهیار

3- يك نفر كاردان اتاق عمل يا هوشبري
تبصره 1- چنانچه انتخاب كاردان (اتاق عمل يا هوشبري) صورت نپذيرد بجاي آن پرستار
انتخاب خواهد شد.
تبصره 2- براي هر كدام از بندهاي (1) ، (2) و (3) يك عضو علي البدل انتخاب خواهد شد.
تبصره 3- هيات مديره نظام پرستاري شهرستان مركز استان عهده دار وظيف هيات مديره
نظام پرستاري شهرستانهاي تابعه استان كه در آن هيات مديره نظام پرستاري تشكيل
نشده است نيز مي باشد.
تبصره 4- چنانچه مركز استان و شهرستانهاي تابعه فاقد نظام پرستاري باشند،
رسيدگي به مسائل مربوط به آنها به عهده نظام پرستاري شهرستان يا مركز استاني
خواهد بود كه از سوي شوراي عالي نظام پرستاري مشخص مي گردد.
ماده 9- رئيس هيات مديره سازمان نظام پرستاري هر يك از شهرستانها، يكي از اعضاء
هيات مديره با حداقل مدرک کارشناسي خواهد بود كه با پيشنهاده اكثريت مطلق اعضاء
حكم رئيس كل سازمان به مدت چهار سال انتخاب خواهد شد . عزل وي به عهده رئيس
كل سازمان مي باشد.
ماده 10- دبیرخانه سازمان نظام پرستاري ، در سازمان مركزي كه در تهران است مستقر
مي باشد.
ماده 11- بودجه سازمان نظام پرستاري از محل حق عضویت اعضاء ، هدايا و كمك‌هاي
اشخاص حقيقي و حقوقی تامین مي‌گردد.
ماده 12- ميزان و طرز حق ثبت نام سالانه اعضاء و ديگر مقررات اداري مالي سازمان و
نحوه خرج بودجه پس از تصويب شوراي عالي به مرحله اجرا درخواهد آمد.
ماده 13- وظيف شوراي عالي به شرح زير مي باشد.
تصويب پيشنهادهات كميسيونهاي مشورتي .
همكاري و هماهنگي با نهادها و موسسات ذيربط در امور پرستاري.
تصويب بودجه ساليانه هيات مديره شهرستانها.
نظارت بر حسن اجراي مصوبات .
نظارت بر عملکرد نظام پرستاري شهرستانها.
رسيدگي به تخلفات انضباطي هيات مديره نظام پرستاري شهرستانها و برقراري
هماهنگي لازم بين آنها.
تصويب آئين نامه هاي لازم جهت اداره سازمان و تسهيل انجام وظيف محوله .
انحلال هيات مديره شهرستانها در موارد ذيل :
الف - عدول و تخطي از وظيف مقرر در اين قانون با تشخيص شوراي عالي .
ب - عدم تشكيل غير موجه چهار جلسه متوالي و يا شش جلسه متناوب كه تشخيص
غير موجه بودن آن به عهده شوراي عالي است.
تبصره 1- اداره جلسات شوراي عالي، نظارت بر عملکرد و هماهنگي بين كميسيونها
و پيگيري حسن اجراي مصوبات به عهده رئيس يا نواب رئيس شوراي عالي خواهد بود.
تبصره 2- دبیر شوراي عالي مسوول تشكيل جلسات و اداره دبیر خانه سازمان خواهد بود.
ماده 14- وظيف رئيس كل سازمان نظام به شرح زير مي باشد:
اجراي مصوبات شوراي عالي و مفاد قانون تشكيل سازمان نظام پرستاري .
رياست عالي امور مالي - اداري و صندوقهاي رفاه و تعاون .
صرف هزينه هاي سازمان بر طبق مصوبات شوراي عالي نظام پرستاري.
تأيد و صدور حكم رؤساي نظام پرستاري هر يك از شهرستانها كه توسط هيات مديره هر
شهرستان پيشنهاده شده است . عزل آنها نيز به عهده وي مي باشد.
ماده 15- وظيف هيات مديره شهرستانها بشرح زير است :

1- هیات مدیره هر شهرستان کلیه اختیارات و وظایف سازمان پرستاری را در محدوده آن شهرستان عهده دار خواهد بود.

2- ارائه طرحها و پیشنهادات به کمیسیونهای مشورتی شورای عالی .

3- پیگیری و نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورای عالی .

4- پیشنهاد بودجه سالیانه نظام پرستاری شهرستان به شورای عالی پرستاری و هزینه آن پس از تصویب طبق آیین نامه مصوب شورای عالی .

فصل چهارم - عضویت و انتخابات

الف- شرایط عضویت :

ماده 16- کلیه اتباع ایرانی پرستار، بهیار، کاردان اتاق عمل، کاردان هوشبری و رده های وابسته پرستاری می توانند عضو سازمان باشند.

تبصره - اعضاء سازمان همه ساله مبلغی را به عنوان حق عضویت به سازمان پرداخت خواهند کرد . میزان ونحوه وصول حق عضویت اعضاء مطابق دستورالعملی خواهد بود که توسط شورای عالی نظام پرستاری تهیه می گردد.

ب- انتخابات :

ماده 17- انتخابات برای اولین دوره حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با اعلام وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و برای دوره های بعد سه ماه قبل از اتمام هر دوره با اعلام رئیس کل سازمان که همزمان با تشکیل هیات مرکزی نظارت بر انتخابات انجام خواهد شد.

تبصره: انتخابات هیات مدیره نظام پرستاری شهرستانهایی که منحل گردیده و یا توسط هیات مرکزی نظارت، انتخابات آنها ابطال گردیده است، حداکثر ظرف مدت سه ماه با هماهنگی هیات نظارت و با رعایت سایر مواد قانونی انجام می پذیرد.

ماده 18- ترکیب هیات مرکزی نظارت بر انتخابات که برای مدت چهار سال انتخاب می گردند به شرح زیر خواهد بود :

دو نفر به انتخاب وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی.

دو نفر نماینده به عنوان ناظر با معرفی کمیسیون بهداشت و درمان وانتخاب مجلس شورای اسلامی .

یک نفر نماینده وزارت کشور.

یک نفر نماینده دادستان کل کشور به عنوان ناظر.

دو نفر نماینده سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران .

ماده 19 - هیات مرکزی نظارت وظایف زیر را دارا می باشد:

انتخاب سه الی پنج نفر اعضای هیاتهای نظارت بر انتخابات نظام پرستاری شهرستان وانتخاب شورای عالی نظام پرستاری و عزل ونصب آنان.

نظارت بر حسن انجام انتخابات در حوزه های انتخاباتی .

بررسی نهایی صلاحیت نامزدهای عضویت در هیات مدیره نظام پرستاری شهرستانها وشورای عالی و ابلاغ نظر هیات مرکزی به هیاتهای اجرایی انتخابات .

رسیدگی به شکایات انتخاباتی در چهار چوب مواد قانونی و آیین نامه های مربوطه .

رسیدگی به شکایات نامزدهایی که صلاحیت آنها به تایید هیاتهای نظارت نرسیده باشد و تجدید نظر در آنها.

توقف یا ابطال تمام ویا قسمتی از مراحل انجام انتخابات در چهار چوب مواد قانونی و دستورالعمل های مربوطه به این قانون راسا و یا با پیشنهاد هیاتهای اجرایی یا هیاتهای نظارت حوزه های انتخاباتی .

تائید نهایی حسن انجام انتخابات هیات مدیره نظام پرستاری شهرستانها و اعضاء شورای عالی نظام پرستاری وامضاء اعتبار نامه منتخبین.

رسیدگی به شکایات و اعتراضات کتبی افراد در مورد تایید صلاحیت نامزدهای عضویت در هیاتهای مدیره نظام پرستاری تجدید نظر در آنها.

تبصره - هیات مرکزی نظارت می تواند طبق دستورالعملی که تهیه می نماید تمام یا قسمتی از وظایف مقرر در این ماده را به هر یک از هیاتهای نظارت بر انتخابات هیات مدیره نظام پرستاری شهرستانها و شورای عالی نظام پرستاری تفویض نماید.

ماده 20- برگزاری انتخابات هیات مدیره نظام پرستاری شهرستانها و اعضاء شورای عالی نظام پرستاری به عهده هیاتهای اجرایی انتخابات مربوطه که ترکیب، نحوه تشکیل و نحوه کار آنها و کیفیت و نحوه برگزاری انتخابات مربوطه طبق آیین نامه هایی خواهد بود که توسط شورای عالی نظام پرستاری تهیه و به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید.

تبصره - آیین نامه مذکور در اولین دوره انتخابات توسط هیات مرکزی تهیه و تدوین شده و به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به مرحله اجرا در می آید.

ماده 21- شرایط انتخاب کنندگان عبارتست از :

1- دارا بودن شرایط عضویت .

2- داشتن کارت عضویت در سازمان نظام پرستاری، در دوره اول انتخابات، داشتن گواهی مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کافی است.

2- ساکن بودن در شهرستان منطقه انتخاباتی در زمان انتخابات به تأیید هیات مدیره آن شهرستان یا شبکه بهداشت و درمان شهرستان .

ماده 22- شرایط انتخاب شوندگان هیاتهای مدیره نظام پرستاری شهرستانها و شورای عالی نظام پرستاری به شرح زیر می باشد :

دارا بودن شرایط عضویت در سازمان نظام پرستاری.

عدم سابقه محکومیت که منجر به محرومیت از حقوق اجتماعی باشد.

داشتن حداقل سه سال سابقه، سکونت یا اشتغال در حوزه انتخابیه

عدم تجاهر به فسق و نداشتن فساد اخلاقی و مالی .

التزام عملی به اسلام و پایبندی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره 1- اقلیت های دینی شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تابع احکام دین اعتقادی خود می باشند مشروط به این که تجاهر به نقض احکام اسلامی را نمایند.

تبصره : اعضای هیاتهای نظارت و اجرایی نمی توانند جزء انتخاب شوندگان باشند.

فصل پنجم - موارد متفرقه

ماده 23- به منظور رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه ای شاغلین حرفه پرستاری و رده های وابسته به آن هیات مدیره در مرکز و شهرستانهای دارای هیات کارشناسی که مطابق بند (9) ماده (3) این قانون به عنوان مشاور سازمان نظام پزشکی عمل خواهد کرد.

ماده 24 - موارد تخلف و مجازاتهای آن مطابق با قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1374/10/20 و توسط هیاتهای بدوی و عالی انتظامی سازمان نظام پزشکی تعیین خواهد شد.

ماده 25- وزرات بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مسوول برگزاری انتخابات هیات مدیر شهرستانها و اعضاء انتخابی شورای عالی از طریق هیاتهای اجرایی انتخابات با رعایت مواد این قانون خواهد بود.

ماده 26- دادگاههای جمهوری اسلامی مجازند در هر یک از شهرستانها که حداقل بیست و چهار ساعت قبل از احضار و جلب هر یک از شاغلین پرستاری به دادگاه به خاطر رسیدگی به اتهام ناشی از قصور حرفه ای، به غیر از مواردی که باتشخیص قاضی بیم

تبانې يا فرار ويا امحاء آثار جرم مي رود مراتب را به اطلاع هيات بدوي انتظامي نظام پزشکی شهرستان مربوطه برسانند.

ماده 27- تمام و يا آن قسمت از قوانين که مغاير با اين قانون است ملغي الاثر مي باشد.
ماده 28- شوراي عالي سازمان موظف است ظرف شش ماه پس از تشکيل ، نشانه (آرم) سازمان را تهيه و به تصويب برساند.

قانون فوق مشتمل بر بيست و هشت ماده و بيست تبصره در جلسه علني روز يکشنبه مورخ يازدهم آذر ماه يكهزار و سيصد هشتاد مجلس شوراي اسلامي تصويب و در تاريخ 1380/9/21 به تاييد شوراي نگهبان رسيده است.

مهدي کروي

رئيس مجلس شوراي اسلامي